

[Pelle Voigt]

ført forslag, men aldrig fået svar. Derfor vil jeg gerne her i dag redegøre for de spørgsmål, SF anser for afgørende i denne forbindelse.

For det første: Er der udsigt til, at aktionen effektivt kan opfylde sit formål, nemlig at sikre nødhjælpsforsyningerne til de ramte områder i og omkring Sarajevo? Vi må erkende, at vi ikke kan vurdere det fuldt ud, men medarbejdere i danske nødhjælpsorganisationer har givet udtryk for, at der ikke er behov for – og at man ikke ønsker – militær eskorte. Det er desuden oplyst, at transportvejene over land med vinterens komme under alle omstændigheder vil være umulige at anvende, og at man derfor bliver nødt til at finde andre løsninger end landtransport, når vinteren sætter ind.

Det er heller ikke klart, om faren for, at nødhjælpskonvojerne angribes af bevæbnede grupper, øges eller mindskes ved indsættelsen af fem bataljoner FN-soldater med ordre til at skyde. Det er rimeligt at antage, at netop ønsket om en militær konfrontation med FN-styrkerne for en række grupper er så stærkt, at faren for nødhjælpskonvojerne ligefrem kan forøges ved FN-troppernes bevæbnede eskorte. De grupper, som kan tænkes at ville engagere FN-styrkerne i ildkamp, omfatter både grupper, der ønsker FN ud af Bosnien, og grupper, der ønsker at tvinge FN til at fastholde og kraftigt udvide sit militære engagement.

Det rejser for det andet spørgsmålet om, hvorvidt den påtænkte aktion vil lægge en dæmper på konflikten i Bosnien eller den tværtimod vil føre til en eskalation og vanskeliggøre en lykkelig udgang på fredsforhandlingerne. Hvis de kampklare bataljones tilstedeværelse kunne tænkes at have en afskrækkende virkning på eventuelle angribere, så kunne aktionen måske lægge en dæmper på konflikten, men det virker temmelig usandsynligt i betragtning af borgerkrigens omfang og deltagerens fanatisme. Desværre forekommer faren for en eskalation betydelig mere sandsynlig.

Af de militære eksperter, der har udtalt sig om problemstillingen, har næsten alle advaret kraftigt imod en sådan udvikling. Ikke mindst har det gjort indtryk i SF, at ledelsen af de hidtidige danske FN-styrker klart har givet udtryk for sin bekymring for en udvidelse af styrkerne, for ikke at tale om deres overgang til en mere kampmæssig rolle. Med det kendskab, vi har til Forsvarsministeriets og Forsvarskom-

mandoens effektive offentlige mundkurvesystem, er udtalelserne så meget mere bemærkelsesværdige.

Disse betæneligheder fører for det tredje til det spørgsmål, om de strengt nødvendige nødhjælpsforsyninger ikke kan sikres på en anden måde end gennem landtransport under militær eskorte. SF har på et tidligt tidspunkt forsøgt at gøre regeringen interesseret i alternativer, bl.a. det alternativ at etablere en massiv luftbro til Sarajevo og foretage nedkastninger af det nødvendige nødhjælpsmateriel. Vi har aldrig fået noget fornuftigt svar og undrer os over, om det er den danske underlæggelse under EF's håbløse jugoslavienspolitik – en politik, der har sit eget centnertunge ansvar for udbruddet af borgerkrigen i Bosnien – der ligger bag, eller det er den pinlige statuskonkurrence mellem NATO og den militære operetteorganisation Vestunionen om, hvem der hurtigst kan sende hvor mange tropper hvorhen som helst. Men Danmark burde hverken have afstået fra at bruge sin sunde fornuft eller sin stemme for politisk og militært mere holdbare alternativer i de internationale fora, hvortil vi har adgang.

SF's samlede vurdering af det foreliggende forslag og dets konsekvenser fører os altså til at sige nej. Jeg har hørt det argument fremført, at manglende dansk deltagelse betyder, at vi overlader det nødvendige beskidte arbejde til andre. Sådan ser SF ikke på sagen. Hvis vi finder en aktion rigtig og nødvendig, finder vi det også naturligt, at Danmark som en del af det internationale samfund efter evne bidrager til at løse opgaven. Men i dette tilfælde står vi over for en aktion, som vi – uanset at den er vedtaget af FN's Sikkerhedsråd – finder så dybt betænkelig, at vi mener, den ikke bør gennemføres, og at Danmark altså heller ikke bør medvirke til at gennemføre den.

For at citere en kendt dansk digter: »Hvad hjælper det mig, man fortæller, at udlandet tror noget andet. Er udlandets skabninger klogere stof end vi skabninger her i landet? Højest usandsynligt.«

Vi er under alle omstændigheder forpligtede til at anvende vores egen dømmekraft og samvittighed ved afgørelsen af dette spørgsmål. Denne dømmekraft og denne samvittighed får os til at sige nej.

(Kort bemærkning).